

PLA LINGÜÍSTIC

DARRERA REVISIÓ NOVEMBRE 2020

INDEX

1. INTRODUCCIÓ.....	3
2. CONTEXT SOCIOLINGÜÍSTIC	3
3. LA LLENGUA CATALANA	4
4. LA LLENGUA CASTELLANA	5
5. LENGÜES ESTRANGERES CURRICULARS: anglès i francès	6
6. DISTRIBUCIÓ HORÀRIA DE LES ÀREES D'ÀMBIT LINGÜÍSTIC.....	7
7. CASTELLÀ EN ÀREES NO LINGÜÍSTIQUES	8
8. AVALUACIÓ DEL CONEIXEMENT DE LA LLENGUA	9
9. ATENCIÓ A LA DIVERSITAT	9
10. MATERIALS DIDÀCTICS	10
11. ACTIVITATS D'INCENTIVACIÓ DE L'ÚS DE LA LLENGUA	11

1. INTRODUCCIÓ

La necessitat d'impulsar una veritable educació plurilingüe a l'Escola Montagut aconsella revisar i actualitzar el Pla Lingüístic de Centre. Aquesta renovació es planteja dins dels marcs legals previstos per les diferents lleis i

decrets promocionats pel Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya.

El projecte d'ensenyament Plurilingüe parteix, seguint l'ideari de l'Escola Montagut, de la consideració de la llengua catalana com a llengua vehicular de l'ensenyament i de la comunitat educativa.

El Pla Lingüístic de Centre proposa no obstant una estratègia d'implementació de l'ensenyament de llengües a l'escola que permeti assolir les competències bàsiques d'àmbit lingüístic, i en concret les de caràcter comunicatiu, en les quatre llengües que s'ensenyaran en el centre: català, castellà, anglès i francès.

2. CONTEXT SOCIO LINGÜÍSTIC

Alumnat.

Per les característiques socials de la majoria del seu alumnat i per la ubicació geogràfica de l'Escola Montagut a Vilafranca del Penedès, el context sociolingüístic dels seus alumnes és fonamentalment catalanoparlant. Un 83% dels alumnes tenen el català com llengua materna a casa seva. La resta del total tenen el castellà (7%) i el 10% altres llengües, sent les dues més comunes el bengalí i l'àrab.

Entorn.

Vilafranca del Penedès i el barri on es troba l'Escola, el Poble Nou, es caracteritzen per una àmplia presència pública i social del català, sent aquesta llengua de lluny la més parlada a la Vila. Això fa que el català dins de la vida social de l'escola i del municipi esdevingui la llengua de referència i per tant que el seu aprenentatge "social" esdevingui tant un requisit per la socialització com una facilitat atesa l'alt nivell d'exposició dels alumnes al català.

Aquest fet permet considerar l'altra llengua cooficial, el castellà, com una llengua de coneixement secundari, que necessita ser reforçada per afavorir l'adquisició de les competències bàsiques per part de l'alumnat.

3. LA LLENGUA CATALANA, LLENGUA VEHICULAR I D'APRENENTATGE

a. La llengua catalana, vehicle de comunicació i convivència. L'Escola Montagut des de la seva fundació, l'any 1965, aposta per la utilització de la llengua catalana com a llengua de comunicació escolar i de convivència. El projecte lingüístic del segle XXI de l'Escola manté aquesta centralitat. Paral·lelament, atesa la realitat sociolingüística del centre i les directives legals respecte de la immersió en llengua catalana, l'Escola opta per una immersió en català des de P3 fins al final de l'ESO com a eina que garanteix l'aprenentatge i al cohesió social.

b. L'aprenentatge de la llengua catalana.

Mitjançant el desplegament dels objectius curriculars i de les metodologies adients per assolir-los l'Escola ha de garantir:

- El domini de la llengua oral
- El domini de la llengua escrita
- La relació entre la llengua escrita i la llengua oral
- La continuïtat i coherència entre cicles i nivells
- L'acollida d'alumnat nouvingut i l'ensenyament de la llengua vehicular. En aquest cas l'Escola aposta per un ús combinat de metodologies d'aula d'acollida quan es consideri necessari i la immersió dins de l'aula quan sigui possible.
- Per aquells alumnes amb dificultats de qualsevol caire en l'ús i domini de la llengua catalana s'arbitraran mecanismes d'atenció a la diversitat que es considerin necessaris.
- L'avaluació del coneixement de la llengua
- L'elaboració dels materials didàctics que s'hi escaiguin.

c. El català, llengua vertebradora d'un projecte plurilingüe.

Tal com s'ha dit, el català és la llengua vertebradora de la comunitat escolar de Montagut. L'Escola, tot respectant la diversitat lingüística del centre, realitza tota la seva comunicació oficial en aquesta llengua. L'Escola s'ha de comprometre que aquelles famílies de procedències estrangeres que no tinguin prou domini de la llengua se'ls faciliti en la mesura del possible, i amb l'ajut dels serveis socials de l'Ajuntament si convé, la informació que es dona a la resta de les famílies. Aquesta comunicació segueix els tres procediments establerts per l'escola: Mitjançant circulars, reunió de pares, i la plataforma Clickedu.

4. LA LLENGUA CASTELLANA

La llengua castellana es caracteritza en el nostre entorn sociolingüístic per ser una llengua d'ús secundari respecte el català. Atesa l'orientació estratègica de fer de Montagut una escola plurilingüe i en conformitat amb la legalitat vigent que fa del castellà la llengua oficial de l'Estat i la cooficial de Catalunya, la nostra Escola planteja en aquest marc de referència del

Projecte Lingüístic de Centre una estratègia per a reforçar l'aprenentatge i l'ús curricular de la llengua castellana. Es pretén assolir que el domini del castellà sigui equiparable al de català. S'utilitzaran els resultats de les proves diagnòstiques i de l'avaluació externa per avaluar aquest objectiu, que s'intentarà assolir mitjançant aquestes estratègies.

- Es pretén reforçar les hores de castellà
- Afavorir-ne els desdoblaments.
- Introduir el castellà com a llengua de matèries no lingüístiques.
- Introduir la llengua castellana a l'etapa d'infantil.

5. LENGÜES ESTRANGERES: anglès i francès

Estratègies generals.

El desplegament curricular a l'Escola Montagut de les llengües estrangeres es fa mitjançant el següent pla que ja està en marxa.

L'aprenentatge integrat plurilingüe haurà de ser un objectiu la virtualitat del qual caldrà plantejar en una renovació del present marc de referència del Pla Lingüístic de Centre que s'haurà cada tres o quatre anys. La raó d'aquest fet és poder avaluar l'impacte real de les estratègies plantejades a cada revisió del Pla Lingüístic..

L'Escola ha de potenciar els intercanvis lingüístics i començar a treballar la dimensió internacional del centre.

ANGLÈS. S'inicia des de P3 amb el projecte *English every day*, que s'estén durant tota l'etapa d'infantil, garantint 2,5 hores a la setmana d'intensificació de l'adquisició de la consciència fonològica de l'anglès oral. A P5 aquest programa es combina amb anglès curricular.

A partir de primària es planteja la necessitat de començar a intensificar la producció dels alumnes d'anglès oral. Això es fa mitjançant les 4 hores d'anglès setmanals al llarg de tota l'etapa de primària. Hi ha una mestra especialista per a cada cicle. Dues de les 4h setmanals són en grup desdoblats, reduint la ràtio a la meitat del grup i així afavorir el treball de la llengua anglesa a nivell oral.

El projecte estratègic del pla de llengües inclou que a l'ESO a partir del curs 2020-21 es puguin realitzar alguna assignatura a l'ESO en anglès. A 3r d'ESO doncs, es realitza l'assignatura de Ciències Socials en anglès.

A partir del curs 20-21, l'escola signa un acord amb Cambridge passant així a ser una entitat col·laboradora i centre autoritzat per a realitzar exàmens oficials tant de Young Learners (YLE) com KET, PETR, FCE o CAE. S'estableix presentar voluntàriament els alumnes a aquestes proves a final de cada curs seguint la relació següent:

STARTERS	2n primària
MOVERS	4t primària
FLYERS	6è primària
PET	2n ESO
FCE	4t ESO/1r BAT
CAE	2n BAT

FRANCÈS. S'opta pel francès com a segona llengua estrangera per aquestes quatre raons:

- És la llengua del país veí amb l'economia i societat del qual el Penedès manté una relació important atesa l'activitat viticultura de la comarca.
- Després de l'anglès i l'espanyol és la tercera llengua europea amb més expansió i en concret és una de les llengües franques d'Àfrica del nord i central, dues zones que poden esdevenir estratègiques en el pla econòmic i polític en els propers decennis.
- És una de les grans llengües de cultura universals, pel que es fa recomanable el seu coneixement.
- Amb el volum d'hores que disposa l'Escola per una segona llengua estrangera i el volum d'hores que es necessita per assolir-ne un domini raonable de la mateixa, el francès, atesa la seva proximitat amb el castellà i el català, és aquella que es poden garantir els objectius d'aprenentatge citats abans.

Des del curs 2014-2015 s'ha introduït el francès com a segona llengua estrangera. El seu desplegament va finalitzar el curs 2017-2018. Per assegurar el domini de les competències bàsiques en aquesta llengua la llengua francesa s'introdueix a 5è de primària fins a 4t d'ESO a raó de dues hores setmanals. A finals del curs 2020-2021 s'avaluarà la possibilitat d'implementar a l'escola el Batxibac.

6. DISTRIBUCIÓ HORÀRIA DE LES ÀREES DE L'ÀMBIT LINGÜÍSTIC

Des dels inicis d'aquest Projecte Educatiu s'ha tingut en compte la importància de que l'alumnat sigui competent en l'àmbit lingüístic, i és per aquest motiu pel qual les llengües reben un increment en la dotació d'hores setmanals provinent del paquet d'hores de lliure disposició que té cada centre.

El Decret 119/2015, de 23 de juny, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària, estableix els horaris mínims i globals d'etapa de la següent manera:

Català	1050h
Castellà	
Anglès	420h

Amb la finalitat de garantir el tractament dels continguts curriculars de les quatre llengües de manera equitativa i l'assoliment de les competències bàsiques associades a cadascuna d'aquestes àrees, la distribució horària que l'escola estableix en el tractament de les àrees lingüístiques és la següent:

	CICLE INICIAL		CICLE MITJÀ		CICLE SUPERIOR		TOTAL
	1r	2n	3r	4t	5è	6è	
Català	4.5h	4.5h	4.5h	4.5h	3.5h	3.5h	875h
Castellà	3	3	3	3	2.45h	2.45h	612.5h
Anglès	4	4	4	4	4	4	840h
Francès					1.45h	1.45h	122.5h

7. EL CASTELLÀ EN ÀREES NO LINGÜÍSTIQUES

El centre planifica la impartició de blocs de continguts curriculars d'àrees no lingüístiques com l'educació visual i plàstica i la robòtica en castellà i en justifica la selecció. En la programació d'aquesta opció s'utilitza la metodologia pròpia de l'àrea i s'inclou suport lingüístic per tal de facilitar la compleció de les tasques i assegurar l'aprenentatge dels continguts.

El centre ha de valorar anualment la necessitat de fer blocs de continguts en castellà per potenciar l'aspecte comunicatiu, instrumental i motivador de l'ensenyament/aprenentatge de la llengua.

8. AVALUACIÓ DEL CONEIXEMENT DE LA LLENGUA

El conjunt d'actuacions previst pel centre en relació amb les diferents fases de l'avaluació de l'aprenentatge i l'ús de les llengües inclourà la valoració dels processos d'ensenyament-aprenentatge de les dimensions incloses dins l'àmbit lingüístic, la gestió del currículum i els mecanismes de coordinació entre el professorat.

S'aplica l'avaluació com una part del procés d'ensenyament aprenentatge que, en part, ha de servir per responsabilitzar l'alumnat del seu propi aprenentatge. Existeixen indicadors i mecanismes de seguiment, que inclouen l'ús de la llengua, per coordinar l'aplicació dels criteris d'avaluació al llarg dels cursos que a més són elements de reflexió per prendre decisions en relació amb l'organització del currículum i els enfocaments metodològics. S'avaluen les competències relacionades amb l'àmbit lingüístic en contextos comunicatius i de treball per tasques, sense prioritzar el moment de l'avaluació final a l'alumnat.

El centre posa a disposició de les famílies els criteris d'avaluació de les àrees de l'àmbit lingüístic per a que en puguin fer un seguiment.

9. ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

El centre ha de definir com organitza l'atenció a la diversitat de necessitats i ritmes d'aprenentatge de l'alumnat, fet que, en temes lingüístics, s'ha de centrar fonamentalment a reforçar el desenvolupament de la llengua oral a infantil, l'assoliment de la lectura i l'escriptura en el cicle inicial de l'educació primària i el desenvolupament de la comprensió lectora i l'expressió oral i escrita en la resta de cicles i nivells. Cal definir els mecanismes que s'han de posar en funcionament per assolir aquests objectius, els quals fan referència a l'adaptació del currículum, als aspectes organitzatius i a les orientacions metodològiques, comptant amb el suport dels serveis educatius.

El centre, amb l'assessorament dels Departament d'Orientació propi del centre, ha definit els mecanismes organitzatius, curriculars i pedagògics per atendre la diversitat de l'alumnat, d'acord amb les orientacions del Departament d'Educació. Tot i que, en general, aquests mecanismes s'apliquen, sovint és complicat trobar espais de reflexió per adequar-los a la realitat canviant del centre.

El centre està desenvolupant, en col·laboració amb el Departament d'Orientació, el Pla d'Atenció a la Diversitat que pretén regular la gestió que se'n fa al centre. Aquest pla inclou documents que preveuen actuacions necessàries per millorar els resultats d'aquells alumnes que presenten trastorns d'aprenentatge en la lectura i l'escriptura, que són els següents:

- Guia per a les famílies amb nens i nenes a Educació Infantil per estimular i afavorir el gust per la lectura.
- Guia per a les famílies amb nens i nenes a Cicle Inicial per estimular i afavorir el gust per la lectura.
- Pautes d'actuació per a l'alumnat de Cicle Inicial: Procés d'aprenentatge de la lectura i l'escriptura.
- Pautes d'actuació per a l'alumnat de Cicle Mitjà i Cicle Superior: Trastorn en l'aprenentatge de la lectura i l'escriptura (dislèxia).

L'escola destina hores a l'aprenentatge de la llengua catalana i castellana a aquells alumnes que presenten dificultats per assolir les fites proposades.

10. MATERIALS DIDÀCTICS

El centre, a l'hora de determinar els material didàctics per a l'aprenentatge-ensenyament de les llengües aplica uns criteris clars i coherents sobre quines han de ser les seves funcions, sobre les característiques que han de tenir i sobre l'adequació al currículum.

El centre estableix uns criteris de coherència i continuïtat metodològica per a la tria dels materials didàctics i vetlla per donar oportunitats a l'alumnat per a l'accés a recursos addicionals variats que afavoreixen l'atenció a la diversitat.

S'apliquen criteris compartits per a la selecció de llibres de text i quaderns, i per a la adaptació i/o creació de materials didàctics per atendre la diversitat de necessitats d'aprenentatge i per als materials que es consideren complementaris (diccionaris, textos reals, recursos audiovisuals...). Es fa un seguiment de

l'elaboració de la seqüència didàctica per al tractament de la dimensió literària, que té força continuïtat al llarg de tota l'etapa.

Anualment es revisen i es consensuen els llibres de text i els materials didàctics que es faran servir el curs següent segons les necessitats de l'alumnat.

11. ACTIVITATS D'INCENTIVACIÓ DE L'ÚS DE LA LLENGUA

El centre organitza la programació curricular i l'avaluació per potenciar l'ús del català, del castellà, de l'anglès i del francès. També s'organitzen activitats que tenen com a finalitat potenciar-lo com ara el PROJECTE DE CONFERÈNCIES.

Aquest projecte té per objectius aconseguir que l'alumne sigui capaç d'expressar-se competentment en les quatre llengües curriculars de l'escola. Els alumnes han de preparar una conferència en la llengua indicada en el quadre següent:

	CICLE INICIAL	CICLE MITJÀ	CICLE SUPERIOR	ESO
Català	X	X	X	X
Castellà		X	X	X
Anglès			X	X
Francès				X

El centre assegura la presència dels recursos TIC i audiovisuals en l'aprenentatge de les llengües com a mitjà d'accés a material divers, per atendre els diferents estils i ritmes d'aprenentatge de l'alumnat, per la vàlua afegida que aquestes eines tenen en el desenvolupament d'estratègies per al tractament de la informació i per a la difusió dels resultats de les tasques d'aprenentatge.

L'organització de la programació curricular i l'avaluació per potenciar l'ús del català, el castellà, l'anglès i el francès, i l'organització també d'activitats puntuals d'incentivació de la llengua milloren progressivament gràcies al seguiment acurat que se'n fa.

Aquestes activitats organitzades de manera puntual durant el curs acadèmic proporcionen motivació en els alumnes i fomenten l'interès per l'aprenentatge de les llengües.

A tall d'exemple, citarem que l'escola participa en el Certamen de Lectura en Veu Alta que organitza la Fundació Enciclopèdia Catalana i el Departament d'Ensenyament, certmanes literaris tant interns del propi centre com externs:

premi literari Joan Mañé Guillaumes de la Ràpita, Premis Sambori i Pissiganya d'Òmnium Cultural .

Finalment, la presència entre les famílies de l'Escola de matrimonis mixtos entre un cònjuge catalanoparlant i un altre d'estranger —majoritàriament provinents de la Unió Europea— faciliten i justifiquen el desplegament del present pla.